

ก่อนจะถึง พ.ศ. ๒๕๐๔ :
คณะกรรมการพลังงานปรมาณู
เพื่อสันติ

ตอน การดำเนินงาน

สุกัญญา จันทรมงคล รวบรวม

เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ก่อนจะถึง พ.ศ. ๒๕๐๔ : คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ตอน การดำเนินงาน

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้คณะกรรมการฯ ดำเนินงานด้านพลังงานปรมาณูเพื่อสันติสืบต่อไป ภายหลังจากได้ทำรายงานผลการเจรจากับคณะกรรมการพลังงานปรมาณูผสมของสหรัฐฯ ในโครงการปรมาณูเพื่อสันติเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการฯ จึงดำเนินงานต่อมาในขณะนั้นโดยยังไม่มีงบประมาณและสถานที่เป็นของตนเอง

สถานที่ประชุมของคณะกรรมการฯ คือห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์ (กรมวิทยาศาสตร์บริการปัจจุบัน) ซึ่งมี ดร.จ่าง รัตนะรัต กรรมการและเลขาธิการของคณะกรรมการฯ ดำรงตำแหน่งอธิบดีอยู่ในขณะนั้น และใช้พื้นที่บางส่วนของกรมวิทยาศาสตร์เป็นสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการฯ ชั่วคราว และมีเจ้าหน้าที่ของกรมฯ มาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานเลขาธิการฯ เป็นการชั่วคราวด้วยเช่นกัน

ในเวลาต่อมาเมื่อการก่อสร้างอาคารและการติดตั้งเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูกำลังจะเริ่มต้น คณะกรรมการฯ ได้ขออนุมัติกรมช่างอากาศและผู้บัญชาการทหารเรือให้ ว่าที่ น.ต. ม.ร.ว.โสภาคย์พงศ์ เกษมสันต์, ร.อ. ปุณมี ปุณศรี และ น.ต. ไกรวุฒิ สุขกิจบำรุง ร.น. มาปฏิบัติงานประจำ ณ สำนักงานเลขาธิการฯ

ในชั้นแรกทุกครึ่งวันในวันราชการ โดยเริ่มตั้งแต่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ รวมทั้ง
ขออนุมัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ นายวิชัย หโยดม และนายจำเริญ เจตนะเสน
มาปฏิบัติงานครึ่งวันในวันราชการ เริ่มตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔

กระทั่งการก่อสร้างสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติที่บางเขน
แล้วเสร็จ การประชุมคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติครั้งที่ ๑๘-๑๑/
๒๕๐๕ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงได้มีขึ้น ณ ห้องประชุมชั้น ๓
อาคารปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย-๑ เป็นการประชุมคณะกรรมการพลังงานปรมาณู
เพื่อสันติที่จัดขึ้นที่สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ บางเขนเป็นครั้งแรก

สำหรับกำหนดการประชุมของคณะกรรมการฯ ในช่วงเวลานั้น
จะมีการประชุมตามวาระเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละครั้ง และมักจัดขึ้นใน
เวลาบ่ายช่วง ๑๔.๐๐ น. เป็นต้นไป เมื่อคณะกรรมการฯ ซึ่งล้วนเป็นผู้ทรง
คุณวุฒิ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจหลักของแต่ละท่านในช่วงเช้าแล้ว

ในช่วงระหว่างการควบคุมการก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์
ปรมาณูวิจัยที่บางเขน อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ (ดร.จำวง รัตนะรัต) เป็นผู้ให้ความ
อนุเคราะห์จัดรถให้คณะกรรมการประสานงานกับบริษัท Curitss-Wright และ
ควบคุมการก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู สำหรับการเดินทางไปตรวจ
งานและควบคุมการก่อสร้างอีกด้วย

นอกเหนือจากภารกิจด้านการประชุม คณะกรรมการฯ ยังรับภาระในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพลังงานปรมาณูทั้งหมดของประเทศเนื่องจากเป็นหน่วยงานกลางเพียงแห่งเดียวซึ่งในขณะนั้นอยู่ในระยะเริ่มต้นในการบุกเบิกและวางรากฐานงานด้านพลังงานปรมาณูในประเทศให้มั่นคงแข็งแรงทัดเทียมกับประเทศต่างๆ ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้าใจกับประชาชนในประเทศ

ในการดำเนินงานภายในประเทศ นอกเหนือจากการประชุมดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการฯ ยังปฏิบัติหน้าที่เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการ/คณะทำงานเพื่อพิจารณา ศึกษา และดำเนินงานด้านต่างๆ อาทิ

- ด้านการค้นคว้า วิจัย (การใช้ประโยชน์จากพลังงานปรมาณูในด้านต่างๆ)
- ด้านการศึกษาและพัฒนากำลังคน (การขอรับทุน/ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ, การพิจารณาเสนอชื่อ/ การสรรหาบุคคลเพื่อไปฝึกอบรม/ ศึกษาต่อต่างประเทศ ฯลฯ)
- ด้านกฎหมาย(การออกกฎหมายควบคุม, การพิจารณา และศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องของสหรัฐและประเทศต่างๆ ฯลฯ)
- ด้านการวางแผนโครงการและงบประมาณ
- ด้านการสำรวจและการวางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการดำเนินงาน/ การจัดตั้งหน่วยงานในอนาคต (เช่น การสำรวจพื้นที่และทรัพยากร การพิจารณาแบบเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ฯลฯ) เป็นต้น

ในการดำเนินงานด้านต่างประเทศ คณะกรรมการฯ ทำหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศไทยในโอกาสต่างๆ อาทิ

- การเข้าร่วมประชุมเพื่อเตรียมการ จัดตั้ง/การจัดตั้ง/การพิจารณาร่างธรรมนูญ/การสมัครเข้าเป็นสมาชิกทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ
- การสมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการผู้ว่าการของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ
- การเข้าร่วมประชุม สัมมนาทางวิชาการในต่างประเทศ
- การให้ความร่วมมือทางวิชาการและการประสานการดำเนินงานกับประเทศต่างๆ เป็นต้น

ผลงานที่คณะกรรมการฯ ได้วางรากฐานให้กับประเทศไทยไว้อย่างมั่นคงด้วยความทุ่มเทและเสียสละดังกล่าวข้างต้นแล้ว ได้ดำเนินการสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันนับตั้งแต่การดำเนินการแล้วเสร็จ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงบางส่วน เช่น สถานที่ตั้ง, อาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย, เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ปว.-๑/๑ หรือมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงจากรากฐานเดิมเพื่อความเหมาะสม เช่น การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติกับสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน), การออกพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้น

คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติจึงเป็น
คณะบุคคลผู้มีคุณูปการสำคัญอย่างยิ่งต่องานด้านปรมาณู
ของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อสำนักงานพลังงาน
ปรมาณูเพื่อสันติ ที่ต่อมาก็คือ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
ในปัจจุบัน ควรแก่การเคารพยกย่องเชิดชูให้เป็นที่ปรากฏ
สืบไป

เอกสารอ้างอิง

๑. สุกัญญา จันทรมงคล. (๒๕๕๗). ก่อนจะถึงพ.ศ. ๒๕๐๔ : คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ตอน รายนามคณะกรรมการฯ และผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ.
http://www.oap.go.th/images/documents/about-us/commission/atom-commission/pdf/namelist_before_๒๕๐๔.pdf
ค้นเมื่อ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑.
๒. สุกัญญา จันทรมงคล. (๒๕๕๗). คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๔๗-ปัจจุบัน.
http://๑๖๔.๑๑๕.๔๐.๑๕๔/images/documents/about-us/commission/atom-commission/pdf/board_history.pdf ค้นเมื่อ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑.
๓. สุกัญญา จันทรมงคล. (๒๕๕๗). คณะกรรมการเกี่ยวกับพลังงานปรมาณู (คณะกรรมการชุดแรกที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗).
http://๑๖๔.๑๑๕.๔๐.๑๕๔/images/documents/about-us/commission/atom-commission/pdf/_๑st_Th_board.pdf
ค้นเมื่อ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑.
๔. สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. รายงานการประชุมคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๔๘ - เมษายน ๒๕๐๔. อัดสำเนา.
